
[2004-10-RE](#)

CAUSA 2004-10-RE

Número de registre 438-2004. Recurs d'empara

AUTE DEL 12 D'OCTUBRE DEL 2004

BOPA núm. 69, del 14 d'octubre del 2004

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 7 de setembre del 2004 per la representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència dictada pel Tribunal Unipersonal de la Batllia, Secció Civil, el 3 de novembre del 2003 i contra la sentència dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, el 22 d'abril del 2004, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari lesionat el dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució i que declari "la nul·litat de la sentència dictada per la Batlle Meritxell Picart Sánchez el 3 de novembre de 2003, i la nul·litat de la Sentència dictada el 22 d'abril de 2004 per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i reposant a la part recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 24 de setembre del 2004;

Havent escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez.

Antecedents

Primer

El 5 de setembre del 2003, el Sr. Pere Font Salvadó va presentar davant la Batllia una demanda en judici verbal civil de resolució de contracte d'arrendament, desnonament i reclamació de quantitat, pel procediment previst en la Llei d'arrendaments de finques urbanes, contra la Sra. Teresa Fernández Rodríguez.

Segon

El 3 de novembre del 2003, la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia va dictar una sentència en què estimava la demanda, declarava resolt el contracte d'arrendament atorgat entre les parts l'1 d'agost de 1996 sobre el local comercial situat a l'av. Fiter i Rossell, 20 d'Escaldes-Engordany, amb efectes a partir de l'1 d'agost del 2003 i condemnava la Sra. Teresa Fernández Rodríguez a deixar lliure, vacu, expedit i a disposició del Sr. Pere Font Salvadó el local comercial, al pagament de 2.077,44 €, en concepte d'ocupació indeguda dels mesos d'agost i de setembre del 2003, al pagament mensual de 1.038,72 € durant tots aquells mesos en què la demandada continués ocupant indegudament el local d'autes des del mes d'octubre del 2003 i fins a l'efectiu retorn de la possessió a l'agent, més els interessos legals, al pagament, en concepte de penalització de 12,02 € diaris per cada dia que passi sense retornar la possessió a l'agent a comptar des del dia de la fermesa d'aquesta resolució i al pagament de les costes processals incloent honoraris d'advocat.

Tercer

La representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez va interposar recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada perquè considerava que la batlle no havia d'imposar-li les costes de la instància ja que s'havia aplanat a la demanda abans de contestar-la.

Mitjançant sentència del 22 d'abril del 2004, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar el recurs d'apel·lació i va imposar a la recurrent les costes del recurs amb inclusió dels honoraris de l'advocat de l'arrendador perquè va considerar que la normativa andorrana en matèria d'imposició de costes integrada per la Constitució de Zenó (Codi 7, 51, 5) i la Novel·la 82, Capítol 10, les quals introdueixen la regla objectiva d'imposició de costes al litigant vençut, deixa "al bon criteri del jutge fer ús de l'excepció de no imposició de les costes al litigant vençut si aprecia que tenia una causa justa per a litigar" i que aquesta causa justa per litigar no es podia "veure en l'actuació processal de la demandada".

Quart

El 7 de maig del 2004, la representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència del 22 d'abril del 2004 dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia per considerar que la sentència recorreguda vulnerava el dret fonamental a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, per manca de congruència pel fet de no pronunciar-se sobre tots els motius d'apel·lació invocats.

Cinquè

El 22 de juliol del 2004, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què desestimava l'incident de nul·litat per considerar que la sentència dictada havia donat "una resposta completa a l'únic motiu que era objecte del recurs d'apel·lació i no pot per consegüent ser titllada de la "incongruència omissiva" que li atribueix la recurrent en el recurs de nul·litat que formula".

Sisè

El 7 de setembre del 2004, la representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez va presentar un recurs d'empara per vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

En el seu escrit, la part recurrent al·legava que la “Sala Civil del Tribunal Superior ha vulnerat el dret a obtenir de la jurisdicció una resolució complerta, fonamentada en dret i congruent amb les pretensions i els motius invocats en el recurs d’apel·lació”. Considera que “en relació a la pretesa mala fe en la que es fonamentava el jutge d’instància la seva decisió d’imposar les costes. Aquesta part va al·legar (...) que no havia actuat de mala fe atès que des de que va rebre la carta en la qual se li comunicava la no renovació del contracte d’arrendament, la meua principal va començar a buscar un local de les mateixes característiques, no havent-lo trobat fins al present moment, fet que li va impedir deixar el local. En segon lloc, la sentència tampoc es pronuncia respecte del motiu de greuge al·legat (...) relatiu a que l’aplanament de la meua mandant a la demanda es va produir abans de contestar la demanda, i per tant no es pot considerar que la meua representada va actuar de mala fe. La Sentència de la Sala civil no s’ha pronunciat sobre aquests dos motius d’apel·lació en cap dels considerants de la resolució judicial. Així, doncs, el Tribunal no els cita ni els rebateix, el que al nostre entendre constitueix una vulneració de l’article 10 de la Carta Magna per manca de pronunciament complert sobre les pretensions de la part, incorrent en un tipus d’incongruència: la incongruència omissiva, que té transcendència constitucional i es susceptible d’emparament, perquè suposa una falta de protecció judicial”.

Per acabar, la representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez demana al Tribunal que atorgui l’empara sol·licitada, que declari lesionat el dret a la jurisdicció reconegut a l’article 10 de la Constitució i que declari “la nul·litat de la sentència dictada per la Batlle Meritxell Picart Sánchez el 3 de novembre de 2003, i la nul·litat de la Sentència dictada el 22 d’abril de 2004 per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i reposant a la part recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l’adopció de les mesures necessàries”.

Setè

El 24 de setembre del 2004, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe en què considerava que la sentència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia “en els seus Fonaments de Dret II, III i IV dóna resposta suficientment raonada a les al·legacions exposades pel recurrent, sense que es produeixi cap incongruència omissiva”. I afegeix que per “donar compliment al dret a la jurisdicció en la seva vessant del dret a una resolució motivada, no és necessari una motivació exhaustiva i detallada de tots i cadascun dels arguments exposats per les parts litigants, sinó que és suficient un raonament mínim sempre que del mateix se’n desprengui que la resolució no està viciada d’arbitrarietat”.

També manifesta que “el dret a la jurisdicció no comporta el dret a obtenir una resolució favorable a les pretensions esgrimides, ni el recurs d’empara pot ésser utilitzat com a tercera instància jurisdiccional”.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d’empara 2004-10-RE per manca de contingut constitucional en les pretensions formulades, de conformitat amb el que disposa l’article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

Aquest cas es circumscriu en exclusiva a plantejar que, en el procés a quo substanciat amb motiu d’un desnonament, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia ha incorregut en una incongruència omissiva perquè, segons el parer de la recurrent, no ha contestat a dos dels motius de la seva apel·lació que, en realitat, en són un de sol: la inexistència de mala fe de la part apel·lant en instància, l’existència de la qual, al contrari, havia estat apreciada pel batlle unipersonal i ratificada

per la Sala Civil esmentada. A més, la recurrent afegeix –relacionat amb el que acabem de veure– que el fet d’haver-se aplanat sense contestar la demanda és una altra mostra de la inexistència de mala fe.

La primera cosa que hem d’assenyalar és que el dret comú permet al jutge estimar amb llibertat si hi ha hagut o no justa causa per litigar i, tot i trobar-nos en aquest darrer supòsit, li permet seguir aplicant el principi general: el pagament de les costes correspon al vençut en el judici (Constitució de Zenó i Novel·la 82, capítol X). Per consegüent, en aquest cas no s’impugna cap interpretació arbitrària del dret aplicable, sinó que l’única cosa que s’al·lega és que el Tribunal Superior de Justícia hagués hagut de tenir en compte unes altres circumstàncies que, segons el parer del recurrent, no ha considerat (circumstàncies, sigui dit de pas, que no incidien en el contingut constitucional que ara ens ocupa).

No obstant això, en segon lloc, res d’allò que afirma la recurrent permet el mínim contrast amb la decisió de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia que, a més reitera una imposició de costes: així ho declara amb claredat absoluta el fonament de dret IV de la sentència de la Sala Civil esmentada on es fa referència tant al dret comú aplicable per la primera instància com a les circumstàncies que, segons el seu parer, van conduir a la valoració per part de la Batllia de l’existència de la mala fe, com a la irrellevància jurídica que la recurrent s’hagués aplanat sense contestació. Aquest fonament jurídic conté la resposta a totes les qüestions plantejades per l’apel·lant.

La conclusió és que no existeix cap aparença de lesió del dret constitucional a la jurisdicció al·legada, comprovable immediatament amb una lectura detinguda del recurs d’empara que només pot dedicar onze línies (d’un contingut de sis pàgines) a mencionar el seu contingut constitucional. Ambdues instàncies han substanciat i respost amb un rigor jurisdiccional absolut i, per consegüent, la presentació d’aquest recurs d’empara –com també ha manifestat el Ministeri Fiscal– no només manca de contingut constitucional sinó que ha estat presentat amb una temeritat més que evident i amb unes finalitats impròpies a les exigibles a aquest recurs.

Per tot el que s’ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d’Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d’empara 2004-10-RE, interposat per la representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez, contra la sentència dictada pel Tribunal Unipersonal de la Batllia, Secció Civil, el 3 de novembre del 2003 i contra la sentència dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia el 22 d’abril del 2004.

Segon

Declarar que aquest recurs d’empara ha estat interposat de manera improcedent i temerària.

Tercer

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Quart

Notificar aquest aute a la representació processal de la Sra. Teresa Fernández Rodríguez, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Cinquè

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 12 d'octubre del 2004.

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Didier Maus

Magistrat